

Szerkesztői iroda:
Streintz és Eschenlohr
könyvnyomdája.
Csak bérmentes levelek
fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem
küldetnek.

Előfizetési díj
vidékre postán vagy hely-
ben házhoz hordva:
Égész évre . . . . 8.—
Félévre . . . . . 4.—
Negyedévre . . . . 2.—

BAJAI FIGYELŐ

politikai hetilep.

Kiadó-hivatal:
Streintz és Eschenlohr
könyvnyomdája
B o d o g - t é r .

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy 3 hasábos petit sor egy-
szeri megjelenésért 10 kr., 3-
szori 8 kr., 10-szerért 6 kr. fi-
zetendő. — Minden hirdetés
után 30 kr. bélyegdíj jár.
A nyíltér 1 petit sora 12 kr.
A hirdetési díj előre fizetendő.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Hat szavazat.

A polgári házasságról szóló törvényjavaslatot a főrendiház hat szótöbbséggel elvetette, — ez a hét legfontosabb eseménye, mely azonban nemesak napi érdekű, hanem hivatva van messze-
ható következtetéseket vonni maga után. A kérdés sulypontja nem azon fekszik, hogy most már a tervezett intézmény megvalósulása egy időre vagy tán végkép is elmarad, hanem azon, hogy a főrendek képesek is, akarnak is Tisza ellen érelyes ellenzést kifejteni.

A polgári házasság behozatala, úgy a mint azt a megbukott javaslat kontemplálta, nem elégitette ki a szabadelvűség barátait, a nélkül, hogy a konzervatívokat s főleg az egyház férfait képes lett volna megnyugtani. Konzessziókat tett ennek is amannak is, s lett belőle egy félszeg tákolmány, mely a mikor azzal dicsekedett, hogy nem akar elvi kérdéssket megoldani, képtelenné lett arra is, hogy gyakorlati czélokot megvalósítson. Indokolása szerint a zsidóknak mindnyájunk által kívánt társadalmi asszimilációját lett volna hivatva elősegíteni, s tervezett egy speciális házassági intézményt, mely a szemelyekben kivételes tulajdonokat (t. i. hitközlömséget) kíván s a házasságkötés módját illetőleg kivételes formákat állapít meg. Az ilyen házasság lehetett volna ugyan rendkívül mértékben szerelmes vagy meggondolhatlan fiatal emberek menedék-köve; de semmi esetre sem oly kötés, melyet a köztudat a családi alapítás ren-

des módjával elismer. S az ily házasságok kivételes helyzete átöröklődött volna a jövő nemzedékre is, a kik a nép szemében nem lesznek vala egyebek európai mulattoknál.

Nincs oka hát bámi senkinek, hogy ez a törvényjavaslat megbukott. De van igenis okunk örülni, hogy a kormány, mely a javaslatához tárczáját kötötte, vereséget szenvedett. A miniszterium mindenesetre a képviselőház expozitúrája, hanem azért a főrendek házának vótumát sem hagyhatja tekinteten kívül s előbb-utóbb le kell vonnia annak politikai konszekvenziát is. Az egyszeri vereség bizonytal nem fogja elriasztani Tiszát, hogy a javaslatot a képviselőházban újra megszavaztatva még egyszer a főrendek elé ne terjeszse; de míg egyrészt de kétséges, hogy akkor is több sikert fog-e elérni, másrészt a mostani vereségnek erkölcsi csapását soha sem fogja kiheverhetni.

Mióta az alkotmány visszaállított, ez az első eset, hogy a főrendek a kormányt leszavazták. S miért történt meg éppen most? Nem azért mert — mint némelyek állítják — az alkotmány restituálása óta ez lett volna az első szabadelvű reform-kísérlet, hisz a zsidó-emancipáció, e sokkal gyökeresebb reform, alig talákozott ellenzéssel a főrendeknél; hanem történt azért, mert Tisza kormánya a főrendekre nézve is türehetlenné kezd válni s elérkezettnek látják az időt, hogy azt a hatalmat, melyet Magyarországon születés, méltóság és nagy vagyon ad, a mai kormány desrunáló politikájával szemben

latba vessék. Ezt a hatalmat kellett megéreznie Tiszának a keddi szavazásnál, s ezzel a hatalommal minél többször fog találkozni ezután.

Nem méltatnók azonban teljesen a főrendiház szavazatának fontosságát, ha nem emlitenők meg annak közvetett hatásait. Mutatkozni fog ez a hatás a képviselőházban is. A látszólag oly kompakt kormánypártban sok a frondeur elem, mely az elszakadást nem meri ugyan megkezdeni, de elégedetlenkedik, zugolódik s szivesen használja fel az első alkalmat, hogy Tiszát cserben hagyassa. A kormánypárt deszpotájáról most ime lefoszlott a győzhetetlenség nyombusza, ő is közönséges halandó lett, a ki ép úgy megbukhatik, mint más miniszterek. Ez a bebizonyított tény az ellenzékot megerősíti, s az ingadozókat még jobban megingatja. Lehet, hogy a fiatal arisztokracia által megindított mozgalom új párt-alakulásra fog vezetni. Talán egy agrárius párt fog keletkezni, politikai tekintetben konzervatív tendenciákkal, talán az elemek más kombinációja valósul meg, az ránk nézve tökéletesen mindegy. Ha Tisza bukik, a kinek kortes-talentuma, párt-szervezési-képessége páratlan, akárki bukattja is meg s akármilyen politikai irányzat következik is utána, csak hasznos lehet a függetlenségi pártra nézve.

De nem szabad feledni azt a hatást sem, melyet a keddi szavazás a koronára kell hogy gyakoroljon. Tisza eddig úgy állott az udvar előtt, mint a ki a nemzet összes számbavehető tényezőinek többségével feltétlenül rendelkezik. Mint a

TÁRCZA.

Petőfi három ismeretlen költeménye. *)

Lehel.
(1845.)

Melyik szerelmes nem választ magának
A számtalan közül egy csillagot?
És melyik költő nem választ magának
A számtalan közül egy bajnokot?
Ezt Toldi Miklós, azt Kont lelkesíti;
Ki a vitéz, ki engem föltűzel?
Ki a vitéz? . . . a kúrtharsogtatással
Országokat reszketettő Lehel!

Ez volt a hős, ez volt a kúr . . . e hőnek
Halála egy nagy ézzenés vala;
Kilencszáz év mult, és ez ézzenésére
Most kél a viszhang: lantomnak dala.
Ti jászok és ti kúnok, hallgassátok,
Mert, úgy hiszem, legjobban érdekel
Titeket, ő, a kúrtharsogtatással
Országokat reszketettő Lehel!

Mi a legjobb köszörűkő? a bosszu;
Ez fente meg a magyar kardokat.
Mi a leggyorsabb fergeteg? a bosszu;
Ez hordja mostan a magyarokat.
Éles kardokkal, szélvészrohannással
A németek földére érnek el;
Elől száguld a kúrtharsogtatással
Országokat reszketettő Lehel.

Hiába fented kardodat, magyarság!
Felsőbb hatalom esküdt ellened.
Harczod koporsó, óriás koporsó,
A melybe dicsőség temeted.
Nagy lakomája volt ez a halálnak,
S kit el nem költe: mint rab vesztegel.
Ezek között a kúrtharsogtatással
Országokat reszketettő Lehel.

*) E három költeményt Kovács Mihály turkevei reform. tanító küldte be az Athenumnhoz Petőfi összes költeményeinek új kiadása számára. E három költemény is azok közül való, melyeket a költő kihagyott gyűjteményeiből. Mind a három Petőfi költeményeinek a napokban megjelenik negyedik illusztrált kiadásában került a nyilvánosságra.

„Akasztófára!“ dörg a német császár,
„Akasztófára o zsványokat!
Haha, hittetek-e ti száraz fák, hogy
Teremni fogtok még virágokat?
Lám, kivirultok ujjlag. Mivelhogy
A vezér elsőseget érdemel:
Előre hát, te kúrtharsogtatással
Országokat reszketettő Lehel!

Kilépe a hős: „Isten néki, császár,
Függyek koszorúként ez oszlopon.
Német vagy, nem t'om: lesz-e emberséged?
Meghallgatod-e végkivánatom?
Szeretnék egyszer még kúrtoomba fujni,
Vén bajtársamtól hadd búcsúzzak el!
Ekkép beszélt a kúrtharsogtatással
Országokat reszketettő Lehel.

Megkapta kúrjtét, s úgy megfujta a hős,
Hogy a császár megsiketült bele,
Megsiketült és eldőlt . . . innen onnan
Kilencszáz éve, s még föl sem kele.
Nem is kel ő fel többé. — Jászberényben
Még megvan a kúr esorba élvel,
Mit megcsorbított a császár fején a
Gyözöttén is még győzelmes Lehel.

Álmos vagyok és még sem alhatom . . .

(1845. vagy 1846.)

Álmos vagyok és még sem alhatom;
Ébren vagyok és mégis ámodom,
Gyertyám pislog komor-homályosan,
Mint a lidérc, mely temetőbe van;
S ki nem merem kezemet nyújtani:
Elvenni hamvát vagy eloltani.
Ágyamba fekszem mozdulatlanul;
Előttem el rém rém után vonul.
Hiába húnym be szememet,
Látom még akkor is e rémeket.
És milyen rémek, milyen alakok!
Arczomról hideg izzadás csorog,
Ott mély árokban egy koldus halott
Főlkél és rágia a koldusbotot.
Kemény. Beléje törnek fogai,
Látom szájából a vért omlani.
Itt egy öreg cigány a deresen,
Útik, verik kinoskeservesen,
Vernek le róla húsdarabokat,

Fájdalmában, mint a kutya, ugat.
Hát az mi ott? torony vagy óriás?
S mit mivel? kutat vagy sirtödröt ás?
Nem sír az, oh nem. Kút, mert ott hever
Mellette a nagy százakós veder;
Most leereszti a roppant vedert . . .
Nem víz, de vér, mit a kutból kimert.

Itt egy ifjú, ki lenyakaztél,
Viszi fejét, markolva üstökét,
S szólván: „nem én, de te vagy a zsvány!“
Bedobja azt a bíró ablakán.
Ott akasztófa, rajta csecsemő;
A csecsemőnek anyja oda jő,
Megfogja lábát, s huzza le,
S körülánczolja a bitót vele.
Itt egy leány, két béka ül szemén,
Nyüzött patkány van orrának helyén,
Hosszú férgéből vannak firtéi,
S őt félkigyó — félemler öleli,
Hly szörnyeket lát lázas képzetem.
Elkergetném s el nem kergethetem.
Mindenki alszik, csak magam vagyok
Nem alvó. Csend van, csak fogam vaczog.

Távozol hát ifjuságom?

(1845.)

Távozol hát ifjuságom?
Oh bizvást távozhatol,
Nem siratlak. Búcsúm töled:
Keserű, hideg mosoly.

Nem valánk mi jó barátok.
Úr valál te, én kutyád;
Korbácsoltál, uszítottál
Egyre tüskén-bokron át.
Néha dobtál irlalomból,
Százaz csontokat nekem.
S akkor büszkébb voltam, semhogy
Alamizsnád elvegyem.

Távozzál hát, ifjuságom,
S halld hozzád végszavamat:
Vidd magaddal emléked, vagy
Vidd magaddal átkomat!

főpapságnak s a független arisztokraczia javának minapi majdnem tüntető szavazása mutatja, ez csalódás. A főrendek bizonynyal nem mernek vala Tiszával újat húzni, ha őt ma is a nemzeti törekvések, a nemzeti meggyőződés ama szószólójának tartják, a ki hajdan volt; s az udvar, mikor a főrendiház elkárhóztató ítéletéről értesül, ki fog ábrándulni ama tulságos véleményből, melyet Tisza felől alkotott. S ott fenn, a legfelsőbb helyen, egymagában is sokat nyom a latban, hogy mit akar, mit tart helyesnek és kit kedvel a főpapság és az arisztokraczia.

Ezért, mert Tisza hanyatlásának első erős symptomája, ezért üdvözöljük mi a főrendek szavazatát. S ha az, a mint reméljük, Tiszára nézve a vég kezdete, a felsőláz, december 12 k magaviseletével a nemzetet örök halálra kötelezte

— **A főrendiház szavazata** a polgári házasság kérdésében képezi most mindenütt a beszéd tárgyát. Mily hatással lehet az Tiszának parlamenti állására, vezér-cikkünkben méltattuk, itt csak arra a véleményre akarunk reflektálni, mintha a javaslat elvetése az egyház és az állam közti harc provokálását jelentené. Koránt sem. Hisz azok többsége, a kik a javaslatot elvetették, egyáltalán nem klerikálisok. A Károlyiak, Bathyányiak, a Szapáryiak, a Zichyek egy része, négy protestáns magán s még igen sokan nem azért szavaztak a javaslat ellen, hogy a klerusnak szolgálatot tegyenek, hanem hogy Tiszának ellenzéket csináljanak. A történeteket tárgyalogosan ebből a szempontból kell megbírálani s kirevetni azokat a rémlátókat, a kik mindjárt reakcióiról, papi uralomról stb. beszélnek. Egyébként egy kissé túlhajtott konzervatív kormányzat is többet ér, mint a mai kormányzat destructív, a nemzeti hagyományokkal teljesen szakító működése.

— **A duna-drávai vasút** ügyében nem szabadna elmulasztanunk azt az alkalmas percet, mely az agítási megindításra most kínálkozik. A dolog így áll. Trefort vallás- és közoktatásügyi miniszter úr levelet intézett ama bécsi bank igazgatójához, mely a rétszilas-szegszárdi vasut kiépítését teljesítette, köszönetet mondva neki, hogy az e vidéken levő köz-alapítványi uodalnak közvetlen kapcsolatba jöttek a fővárossal. Felhívja továbbá az igazgató figyelmét egy Szegszárdtól Bátaszékig építendő vasútra, melynek kiépítését az alapítványi uodalnak szintén anyagilag is támogatni. — Trefort úr felhívása bizonynyal az egész kormány autorizálásával történt s így annál jelentősebb. Vajjon nem lehetne-e ezt a tervet a báttaszék-bajai vonal kiépítésével kapcsolatba hozni? Azt hisszük, nem volna nehéz az építő bankot e vállalat jövedelmezőségéről meggyőzni s a kormányt is el lehetne osztalni azokat az a gondalmait, melyeket e vonal kiépítése ellen netán vasút-politikai okokból táplál. Ha komoly dolog, — a mint hogy ma még komolyan kell tekintelnünk, — a szabadka-bajai vasút kiépítése iránt benyújtott törvényjavaslatot, lehetetlen elzárkózni az elől a koncepczióval, hogy a báttaszék-bajai rövid vonal kiépítése úgy a Fiumeival való forgalomnak, mint a Duna mindkét partján levő vasutnak csak előnyére szolgálhat. Elvárjuk azoktól, a kik a törvényhatóságot képvisel-

Az Ördögbánya.

(Bohóság 4 f. elv. írta Blumenthal Oszkár, fordította Lővárdy Alajos. Előadott magyarul először Baján, 1883 december 9-én.)

A színlap vigjátéknak nevezte, én bohóságnak kereszteltem. S ebben igazat ad nekem nemcsak a szerző aki művét „Swank“ nak nevezte, hanem maga a mű is, mely valósággal nem egyéb mint bohóság. Nem akarok tudós értekezést írni s lemondok a „bohóság“ fogalmának meghatározásáról. Hisz utóvégre is egy szindarabnál nem az a főkérdés: hasonlít-e valamely meglevő aeszthetikai chablonhoz, hanem az hogy megvalósítja-e a maga célját. A bohóság czélja, hogy kacagtasson. Ha eléri ezt a czélt, jó; ha nem, hát rossz.

Az Ördögbánya a két véglet közt megmarad az arany középúton. A legfőbb baja az az organikus hiba hogy csekélyen, ha ugyan egyáltalán cselekvénynek lehet nevezni, három is van, még pedig oly laza kapcsolatban, hogy egymásra zavarólag hatnak s éppen nem segítik elő egymást a kifejlődésre. A „cselekvény egysége“ korántsem a szürke theoria szabálya; ha az epizód-alakok a főalak rovására túlsúlyt nyernek s új meg új szálakat húznak keresztül a kigombolyított kezdett fonalon, a közönség figyelmé kifarad s az érdeklődést elsőrödás váltja fel. A szerző souverain hatalma atyafiságos vagy baráti viszonyba hozhatja a színpadon egymást felváltó alakokat; ez azonban nem elég közönséget meggyőzni, hogy drámai kapcsolat is van köztük.

A darab egy furdői kalandból s két szerelmi történetből áll. A kaland hőse Hetei Béla földbirtokos, a kit igen geniroz, hogy a furdón ott van egy könnyű erkölcsű színésznő is, a kivel gyöngye pi'lanatai voltak. Megkéri tehát egy fiatal barátját Verkei Tivadart technikust, hogy a színésznő eltávolításának ejtse módját. Ez hivatkozva Heteyre, mint a ki az orosz kövekkel állítólag

ni illetékesek s egyáltalán a kik hivatra vannak a bajai polgárság közt mozgalmat indítani, hogy a kínálkozó alkalmat elmulasztani nem fogják.

A modern nevelés.

A napokban hangversenyre való meghívást kaptam. A meghívás mellé program is mellékelve; elolvastam utóbbi, jó ízű nevettem. Miért volt a nevetés? Hát az volt a programra nyomtatva, hogy „Rakóczy induló“, előadva A. ur által. „Nefejejs“ előadva B. kisasszony által. Nem hittem szememnek és csak a hangversenyben, mely mellesleg mondva próbajátéknak is beilett volna, személyesen meggyőződtem arról, hogy az a fehér keztyűs A. ur nem más, mint az én drágalatos tanuló, ki a nagyzás hobortjának szerepét nagyobb virtousitással játsza, mint a Rakóczy induló örök-szép accordjait és a B. kisasszony, bizony az én elemi népiskolát látogató növendékem, ki az anyanyelv legprimitívebb fogalmaival bizony-bizony föllitte rossz lábbon áll. Zongora játékaról is alig lesz valaha szó a lexikonban; de azért a háladatos közönség mégis tapsolt és egy vele egykoru kisedet koszoroval jutalmazta a kis művésznőt. Másnap pedig a helyi lap virágos nyelven emlékeztet meg a szép reményekre jogosító kis teremtés kifogástalan játékaról.

Tessék uraim és hölgyeim, ilyen a modern nevelés, nálunk így nevelik az ifjúságot.

Hajdan a gyermek gyermek volt, — most ur. Vitzkártya, óra, aranyűrű nem nagy ritkaságok elemi tanulóknál, de olyan, ki tudná, hány hét a világ, ki imádkozni és dolgozni tudna, akarna és szeretne, az már száz közül egy is alig található.

Hajdan a kis leány leány volt, a naivság mintaképe, kinél a baba volt az, mi ma elkényeztetett kis hölgyeknek a gyermekbál, hangverseny, színház és sétatér; — mondjuk a leány leány volt, — most kisasszony fehér toilletben, piros szalagdiszítéssel, ezer meg ezer ási-fáslimáslival, fehér legyezővel, selyem harisnyával, karmelita kalappal. Szomorú dolgok ezek, kedves testvérek, mert ezek a „kis öregek“ képezik hazánk jövő nemzedékét, és a költővel szölvá: lesz-e gyümölcs a tán, melynek ilyen virágai vannak?

Hiába beszél a tanító az ily törpe lelkeknek tekintélyekről, hazánk egén tündöklő csillagokról; hisz végtére Liszt Ferencz is csak tapssal, koszoroval s ujsági dícsériákkal jutalmaztatik.

A nevelés házikörökben balirányt veszen: ez a modern nevelés kiövése. A szülők, nyelv-, zene- s táncz mesterek kontráknak, szédelegnek, a becsületes munkásság ma-holnap semmibe sem vétetik: az korunk gyengéje, melynek idejekorán hadat kell izenni.

Hol lehetett hajdan annyi magán tanítóról hallani, mint napjainkban?

Hajdan, ha a gyermek iskolába járt, hát azért járt, hogy tanuljon; ha földadványt kapott, hát azért kapta, hogy otthon se feledkezzék meg az iskoláról, hogy otthon is dolgozzék valamit. Most a gyermek ugyszólván mulatni jár az iskolába, mert hisz modern paedagogia kifolyásából a tanítót majdnem agyonoldozza magát, míg a kis öregek esze talán Strausz valsezerje körül kering. Minek is vigyázna az előadásra? Megbüntetni az érdemes urakat és kisasszonyokat nem lehet, ezt ők jól tudják; hisz a mult héten is mennyi baja volt a tanító urnak, mivel egy

összeköttetésben áll, a helyi lapba azt a hirt juttatja, hogy az az orosz herczeg, kire színésznők számít, nem fogja a furdót meglátogatni. A terv sikerül s e fölötti örömeben Hetey odaigéri Verkeinek leánya kezét. Igen, de a leánynak előbb udvarolni is kellene, már pedig Verkey nem tartózkodhatik a furdón, mert atyja egy technikai munkával, az Ördögbánya nevezetű szikla felrobbantásával bízta meg. Megállapodnak tehát abban, hogy Hetey tisztartója útján, a ki az Ördögbánya közelében lakik, olyan sürgönyököt küldetnek az öreg Verkeynek, mintha a munka javában folyna. Ez a csel Heteynek a torkára forr. Kollizióba keveredik ugyanis egy Kivicz nevű furdóvendéggel, a ki a többi vendégek fölött zsarnokoskodik s magát „rövidség okáért“ generálisnak hivatta, holott — mint Hetey nyilvánosan leleplezi, — csak generális ügynök egy biztositó társaságnál. A dethronizált nagyszág természetesen boszút forral s ennek rövid időn módját is eji. Egy álsürgönt kicsal Hetey inasától s abban olvassa a következőket: „A szükség s dinamit megérkezett. Nehány hét mulva az utolsó fal is bomlik.“ A furdóban nihilista-összeskűvés van, — hirdeti a generális a vendégek közt, nem felejtve el rámutatni Heteynek sokszor emlegetett orosz összeköttetésére, s jelentést tesz a hatóságánál is. Hetey elfogják. A félreértés természetesen csakhamar kiderül s a meggyőző t ferfi a fogságból haza mehet, a hol két szerelmes pár fejezte be ezalatt a maga regényét s már csak a pap áldását várja.

Az egyik regény: Verkeyé és Hetey lányáé, még csak hozzákapcsolódik valahogy Hetey viszontagságaihoz, a mennyiben éppen Verkeynek a színésznővel folytatott tárgyalásai keltik föl Emmában azt a gyanút, a mi megakadályozza, hogy a két szerelmes mindjárt a darab elején egymásé legyen. Ezt a mellék akciózt még megtűrné a darab; de a másik: Ernő és Leona históriája, teljesen fölöslegesen van beékelve s egészen ki lehetne hagyvai, a nélkül, hogy a darabban a legkisebb kár esnék. Van eze-

kisasszonykát bezárni merész volt. És a földadvány? No azt majd megcsinálja a magántanító, azért fizetnek neki, tegyen ő is valamit.

Hol van az idő, midőn lementünk a rétre és úgy vágtuk be a leczkét, hogy Istennek is kedve telhetett benne, midőn iskolába menetkor az utcán hallgattuk ki egymást és bizonyos szent áhitattal léptük át az iskola küszöbét, a tanítóban félistent látva. Ma a gyermekek színésdit játszanak a réten, az utazán arról beszélnek, hogy milyen szép ruhája van Ellának, milyen gyönyörű csipkével s fodorral van díszítve ruhája és milyen szép regényt olvas ő titokban. Az iskola közönséges helylyé fajult; hisz oda foszlányokba burkolt szegény gyermekek is mennek kiknek szülői kéregetni járnak. És a tanító — lja az a tanító!

Rövidlátó szülők, szédelgő zene és nyelvmesterek, magántanítók, táncz mesterek és egyéb haszonlesők, ti megfosztjátok ifjúságunkat gyermeki életök zománczától, ti elraboltátok hazánk jövő nemzedékének többségétől az ideális szempont ragyogó kincseit; mi néptanítók látjuk a veszélyt; de ott állunk, mint a hajós Scilla és Charibdis között.

De nem. Még nincs későn.

Üzenjünk harczot a szédelgésnek! Világosítsuk fel a szülőket, a gyermekeket, tértítsük észre a világot, tartsunk felolvasásokat a házi nevelés köréből, rendezzünk felolvasásokat szülők számára, vonjuk bele a társadalmat az iskolában, hazánk javára, népünk boldogsága kívánja ezt tőlünk.

Népt. Justicia.

Hirek.

— **Olay Lajos sajtóperét** Kigerl János ellen, mint már említettük, a budapesti esküdt bíróság e hó 21-én fogja tárgyalni. Minthogy a tárgyaláshoz nemcsak lapunk szerkesztője, hanem a nyomdai személyzet egy része is tanúkép van megidézve, a „Figyelő“ jövő száma nem vasárnap (23-án), hanem kedden (karácsony első napján) fog megjelenni. A miért kérjük és reméljük olvasóink szives elnézését.

— **„Egy lámpa“** aláírással vettük és adjuk a következő sorokat: Ma holdvilág lévén, nem vagyok köteles égni s így ráérek, hogy nyilatkozzam. Mert nyilatkoznom kell. Lehetetlen eltűnnöm tovább is azokat a becsületes beszédeket, melyekkel a járókelők engem és társaimat minden este elhalmoznak. „Ez nem világítás“ — halljuk minduntalan, — „ezek nem lámpa-lángok, hanem fonyadt tapló szíporokázásai; ezek nem is lámpák, hanem mécsék.“ Bocsánat, t — szerkesztőség, mi nem mécsék, hanem igenis jól megteremtett tisztességes lámpák vagyunk. De ha egy embertől nem kívánhatni ember-fölöttit, egy lámpától se kívánjanak lámpa-fölöttit. Munkálkodhatik-e teljes erővel az az ember, a ki kevés és rossz ennalvalót kap! Ugy-e hogy nem. Mért kívánják hát tőlünk, hogy mi úgy világítsunk, mint más rendes lámpák, mikor nekünk is igen hiányosan s igen rosszal kell táplálkoznunk. Mi megteszünk minden tőlünk telhetőt, de hiába, ha „oleum perldi“, akkor beáll a non possumus, s mi, legjobb akarunk mellett is csak pislogunk. Remélem, hogy bár az utcát ezentúl sem lesz módomban jobban megvilágítani, a helyzetet eléggé megvilágítottam, s talán jogom van kérni a n. é. közönséget, hogy ezentúl ne a lámpákat méltóztassék szidni.

— **A városi kögyülésnek**, mely csütörtökön tartott meg, legnevezetesebb tárgya volt a kiküldött bizottság jelentése a szegényügy rendezéséről. A bizottság magáévá tette a szegényház felállításának eszméjét s annak

ken kívül még sok epizodikus jelenet, mely a kifejlődést egy vonallal sem juttatja előbbre s mindössze arra való, hogy a szerző egypár alakot bemutason s néhány élcz elmondására módot találjon. Ép így fölösleges az egész első felvonás, a melyből a mi kevés a többi felvonások megértésére szükséges, azt igen kis ügyességgel el lehetne mondani ezekben a többi felvonásokban is. Ez az első felvonás nem indít meg semmit, az érdeklődésnek nem ad semmiféle irányt, kérdés tehát, hogy mire való.

No de a darabnak nemcsak rossz tulajdonságai vannak. Ha a koncepczió hibás is, sűrűn akadnak igazán mulatságos, eleven jelenetei Hetey, Kivicz pompás alakok s megvan az az előnyük is, hogy hasonlitanak egyikissé az igazi emberekhez. Komikusak, a nélkül hogy karrikatúrák lennének. Egy német bíráló humort talált a darabban; ezt az állítást nem irhatom alá. Úgy az alakok megteremtésében s azok kombinációjában: a jelenetekben, mint a dialogban egyedül komikai ér nyilatkozik, az sem tulságosan, s erősen keverve azzal, a mit eszirtnek vagy witznek szokás nevezni.

Németországban, a hol a drámai termelés aránylag még gyengébb mint nálunk, talán hosz-zabb ideig fenn tarthatja magát a darab a repertoiron. Nálunk, azt hiszem, sem elterjedt, sem hosszú életű nem lesz. Őszinte vagyok s igazán sajnálom azt a jeles fordítást, melylyel Lővárdy úr a német Schwankot a magyar színpadok számára hozzáférhetővé tette. Nem azért, mintha a tett szolgálat teljesen értéktelen volna, mert hisz a könnyed, feuilletonszerű mű elolvasása is szerez néhány derült órát; hanem mert még a német drámai litteratúra modern termékei közt is nagyon sok akad, a mely az átültetést inkább megérdemli. Reméljük, hogy őszinteségünket Lővárdy úr nem veszi rossz néven, s főleg, hogy jelesen kezdett fordítói működésének az „Ördögbánya“ nem lesz a zárköve.

I. L.

megvalósítására pozitív tervet is terjesztett elő. Az épület helyéül a régi bikaakol telke van kiszemelve. A bizottság elkészítette az épület költségvetését, a szegényház szervezését megállapította, az ottani házirendre nézve szabályokat hozott javaslatba, sőt általában a szegény-ügy rendezésére szabályrendeletet is készített. Ez előterjesztés felől, melyet a közgyűlés változtatlanul elfogadott, egy kiváló szakértő lapunk egyik későbbi számában fog behatólag megemlékezni. Érdekeltséget keltett még a belügyminiszter leírata, melyben a város közönségét — Mihalovics úrnak direktre hozzá beadott folyamodása alkalmából, — vélemény-adásra szólítja föl az íránt: célszerű lenne-e városunkban egy *negyedik gyógyszerár* felállítását engedélyezni. Az ügy véleményadás végett a közegészségügyi bizottságnak adatott ki. A közgyűlés többi tárgyai chablonszerű jelentések, miniszteri leiratok, stb. voltak, melyeket a jelenlevők újszólván felszólalás nélkül tudomásul vettek.

— **Halvacsorát** rendezett e hó 14-én este mind a két Casino. Tagok itt is, ott is, szép számmal voltak jelen, s a kedv is volt akkora, hogy kívánni sem lehet különben. Ezek a halvacsorák különben torai lehetnek a megírsult fuzionális kísérleteknek. Mert bár az előzmények után teljes jogunk volt az egyesülést bevégzett tényül üdvözölni, azok az átkozott „közbejött körülmények“ most sem tagadják meg magukat és ismét közbejöttek, semmi véte ama szép reményeket, melyeket az egyesüléshez kötöttünk. Őszintén sajnáljuk, hogy társas életünknek úgy sem tulságos számmal lévő mivelte elemei minden áron azt a két dudást akarják játszani, a ki sehogy sem fér meg egy csárdában.

— **Tanfolyam a locomobil és cséplőgép kezelők számára.** Az állami közép ipariskola igazgatója lapunkat a következő sorok közlésére kérte föl: A földmívelés, ipar-és kereskedelmiügyi m. kir. Miniszterium által a budapesti állami középiparpartanodában a locomobil és cséplőgépkezelők számára rendezett harmadik tanfolyam a jövő 1884-ik évi január hó 14-ik napján fog megnyitni és ápril hó végeig tart. E tanfolyamon a gőzmozgony (locomobil) és különböző cséplőgépek szerkezete és kezelése fog taníttatni. Tanulóknak felvételnek a 20-ik életévüket betöltött önálló lakatosok, kovácsok s a különböző gépgyárak főbb munkásai; továbbá géptulajdonosok, okleveles gazdák valamint oly gazdák is, a k k a természettani tudományokból annyit ismerettel bírnak, hogy a tanfolyamot kellő sikerrel hallgathatják. — A földbirtokosoknál és uradalmakban alkalmazott azon kovácsok és géplaktosok, általában azok, — a kik már locomobil és cséplőgép melett foglalkoztak — előnyben részesülnek. A belépőkötől kiváratatik erkölcsi bizonyítvány, és az hogy irai s olvasni tudjanak. A beiratások az intézet helyiségében (VIII. bodzafa utca 38. sz. f. évi december hó 23-ik napján kezdődnek s jövő évi január hó 14-ik napjáig a köznapokon este 6 órától 8-ig, vasár- és ünnepnapokon pedig délelőtt 8 órától 12-ig tartanak. Vidékiek a tanfolyam megkezdésének napjáig beiratás végett levélben is jelentkezhetnek.

— **Ajánlati versenytárgyalás.** A bács megyei tinójárasi 13,688-holdra terjedő alapítványi jóság bérbeadása íránt kiirt nyílt pályázatra beérkezett 23 ajánlatot minap bontotta fel Tanárky Gedeon közoktatásügyi miniszteri tanácsos. A legkedvezőbb ajánlatot Olay Lajos orsz képviselő tette, ki e jóságért a vadászati jog nélkül 110,500 frt évi bért ajánlott. Az eddigi bér csak 84,000 frt volt. Kohn Lipót a mostani bérlő is 110,500 frtot ajánl, azonban a vadászati joggal együtt. Hogy ily jelentékeny a különbözet a most felajánlott és az eddig fizetett bérszég között, az annak tulajdonítható, hogy a vallás-és közokt. miniszterium most irt ki először nyílt pályázatot, míg eddig az alapítványi jóságoknál nem mindig volt szokásban, az alapítványok nagy hátrányára.

— **Nyoma vezetett.** Kis Ignác Mihály kisbányai (bács megyei) kisbirtokos ezeltől két hóval fölment bizonyos peres ügyben a főváros s 400 forintot vitt magával. Ez idő óta sem hozzá tartozóit nem értesítette hol-és hohlyétéről sem mostanáig haza nem tért. Az eltűnt neje a napokban jelentést tett az esetről Budapesten a főkapitányságnak s minthogy állítása szerint férje rendes, komoly, józanéletű ember, attól tart, hogy valami szerencsétlenség érte, mit a nála volt nagyobb pénzmenyiség is valószínűvé tesz. A rendőrség erélyes nyomozást indított az eltűnt megtalálására.

— **Személyi hír.** Mikosevics Antal szent-istváni másodjegyző úr, mint táviratilag értesültünk, szombaton (15-én) Moholy mezőváros jegyzővé nagy többséggel megválasztatott.

— **A korcsolya egyesület** már az idén is megalkult, s el vala határozva, hogy ma vasárnap s Szigeti jégpályáját megnyitja Aeolus isten azonban tönkretéve a szép szándékot. Meleg déli szelet eresztett ránk, a melytől a jég locs s a korcsolyázás fucs lett. Így hát a jégsport újra megkezdése bizonytalan időre elmarad a mi azonban ne akadályozza a sport kedvelőit, hogy még igen sokan irakozzanak be az egyesület tagjaiul Bodrogi ügyvéd úrnál.

— **Az égi pirkadás** ott főt a szent magasban, tudjátok meg: a Krakatoa vulkán párafátyola! E páthoszos és verses mondással végzi Norman Lockyer csillagász tanár a Timesben cikkét, melyről már megemlékezünk és a mely azt mutogatja, hogy a most ismétlődő északi fénynek, a látóvi fénynek, kódizzásnak, alkonytükrözésnek stb. tartott tümeményt a Szunda-szorosban augusztus végén történt óriási vulkánikus forrongás okozza. „Augusztus hó 26-án és 27-én történt a legnagyobb tűzhányó kitérés, melyet tán a világ valaha látott. Egy közel 2500 méter magas sziget teljesen eltűnt; és a szokott vulkánikus termények, gőzmemfiek és szilárdak egyaránt, oly magasságokba röpítődtek, melyeket megmérni soha sem foghat senki. A homály 40 óráig tartott és a dőrej több mint 3000 kilométerre hallatszott. — Egy angol hajó e rettenő forradalom közepett ép e szundai szoroson ment át,

Watson kapitány szerint először olyanforma hallatszott, mint a tűzpropogás, majd nagy, izzó horzskövek hullottak alá, később apróbbak, végül pedig por mely megvakította a szemet és a földézetten 10 ccentiméternyi réteget képezett. Sötét lett és villámszerű fény lobbant fel, egyre távol menydörgés morajlott. Mikor végre Jáva látható lett, forró, fojtó kénköves szél kezdett fújni és tüzláncok röpültek az égen; majd a Krakatoáról egyszerre borzasztó dörengés hallatszott. Szenny- és homokzapor borított el mindent. Lockyer a kihányt vulkánikus elemeket több millió tonnára becsüli, a napot is elsötítették ez óriási tömegek. Batáviában 40 óráig volt éjszaka. A kihányt anyagok részint szilárdak részint gőzmemfiek voltak. A szilárd részek a nehézkedés törvényai szerint csakhamar a földre hullottak, a finom porszerű matéria azonban a gőzökkel együtt fönt maradt a levegőben és a mint a nap áttört rajta, fehér, zöld és kék szín látszott. Lockyer bizonyítja, hogy a fénytörés törvé yeből folytak a színváltozások.

A khinai hadsereg.

A keletázsiai háborus kilátások egyre fenyegetőbbek. Bármennyire kevés kedvet áruljon el is Franciaország arra, hogy a tonkingi kérdés miatt a mennyei birodalommal hadat viseljen: a pekingi hangulat mégis nagyon háborus. Szinte azt kell hinni, hogy Khina várja a pillanatot, mikor megbűnhődtesse a köztársasággal azt, a mit a csás:árság vetett: a palikaii véres vereséget, a pekingi bevonulás és a nyári palota kegyetlen kifosztását. Jóllehet Khina közel fél milliárd lakójával csaknem az egész földkerekség népességének egyharmadát képviseli, és hadserege (persze csak papiroson) millió és millió katonából áll, mégis kevés hadi szerencséje volt a „veres ördögökkel“ szemben, mint a hogy Khina ellenségeit, az oroszokat, angolokat és francziákat összesen nevezni szokták. Khina nyomorúságosan fegyverzett, rosszul vezetett, inségesen táplált zsoldoscsapatát mindig mint polyvát verték szét a kitűnően tüzelő kis európai csapatok.

Ma azonban másképp állanak a dolgok. Ha Khina nem tudott is katonáiba vitézséget oltani, az európai oktatók mégis beléjük tudtak verni egy kis fegyelmet, egy kis taktikát. A 17,450 emberből (10,250 gyalog, 5500 lovas, 1750 tüzér 32 ágyuvá) álló gárda, a 30,000 főnyi pekingi két dandár, és a tiencsini, kanszui és senszui hadtestek, összeséve 107,000 főnyi európai módra begyakorlott, felszerelt és a modern fegyverkezés minden eszközével ellátott sereget képeznek. E csapatok mind készek és kivére a pekingi testőrséget, mindeu percében háboruba vihetők, és még akkor is 651,677 katonája, 7157 tisztje marad az óriási birodalomnak.

Khina szinte felelmes ellenfelet képezhetne, ha a francziáknak eszébe jutna ismételni Montauban tábornok merész huszárbravourját és a harc színhelyét a Sárgea-tenger vizeire vagy a Paiko folyó torkolatába tennék át. Elmúltak azok a napok, mikor Khinának nem volt egyebe, mint kezdetleges palmaevél-vitorlás hajói, ágyagból való parti erődei. Khinának most hatalmas, Angliában fölszerelt és angol tisztiek vezénylete alatt álló hajóhada van. A Nankingban állomásozó Hai-An és In-Jüen hajók, valamint, a Jang-Vu korvetten kívül a khinai hajóhadnak 22 nagy ágyú hajója, a Sárgea-tengeren pedig 18 vas ágyúnaszálya van.

E hadihajók a Franciaországból kikerült huszonegyedfél kilogrammos lövedéku hátultöltőkön kívül, 9—11 tonnás óriás ágyukból és tüzhüvelykes Armstrong-lövegekből állanak. Háboru esetén azonban legfélelmeztetőbb hadiszerek bizonyul a nyolc acélnaszád, melyek folyókon és parti vizeken egyformán használhatók. Ez angol készítményű naszádok inkább uszó ágyutalpak, csak harmadél méter mély járathatnak és mindenikén egy 38 tonnás Etsvik-löveg van! szörnyűbb ágyu, mint a minő a legerősebb angol hadihajón, az Inflexible-en van. E rengeteg tűzokádó szörnyek 700 font súlyu gránátokat ontanak, melyek 6858 méternyre röpülve, 254 milliméter vastagságu amerikai vasfával párnázott felméteres pánczélemezeket lyukgatnak át.

Az „Admiral Baudin“ és a „Formidable“ kivételével tehát egyetlen francia véres hajó sem biztos a retentő Etsvik-ágyuk elől. És a mellett még torpedói is vannak Khinának. Beels, a khinai tengerészet torpedó-parancsnokának vezetése alatt egy táj torpedó-naszádjá áll a khinai haderőnek és e tengeralatti pokol-gépek a francia hajóhad közeledtetél nagyon jól meg tudják védeni a mennyei birodalom partjait.

Üzleti tudositás.

Baja, 1883. decz. hó 15.

Árak métermázsánként:

Buza	9—9.05
Kétszeres	7.30—7.50
Rozs	7.10—7.20
Árpa	6.70 —.
Zab	6.30—6.35
Kukuricza	5.35—5.40
Köles	6.—6.10—
Bab	8.50—8.80

Első cs. k. szab. dunagőzhajózási társaság

menetrendje

f. évi november 19-től a további rendeletig.

Személyhajók:

Bajáról Budapestre: szerda kivételével naponta délután 4 1/2 órakor.

Bajáról Mohácsra: szerda kivételével naponta délután 3 órakor.

Bajáról Orsovára: kedden és szombaton d. u. 3 órakor.

Szerkesztői izenet.

Almásra. Azt a kérdést sziveskednek hozzánk intézni, hogy Olay Lajos mért nem volt jelen az adófelelő törvényjavaslat fölötti szavazásnál? Biztos tudomásunk szerint koránt sem hanyagságból; hanem hódolva a képviselők közt fenálló ama szokásnak, hogy míg valamely becsületüket érintő ügy függőben van, a tárgyalásokban nem vesznek részt, Olay is, mióta Kigerl ellen úsmeretes sajtóperét volt kénytelen indítani, egyáltalán minden képviselői működéstől tartózkodott. Szerencsére, ez odíózus ügyben a tárgyalás már december 21-én végbomegy, s azontúl, reméljük, — Olay képviselői működése hasonló kérdésekre nem fog alkalmat adni.

Laptulajdonos:
Olay Lajos.

Felelős szerkesztő:
Inczédi László.

HIRDETÉSEK.

809. és 310. szám.
v. 1883.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszék 9850 és 9203. 1883. számu végzése által, Kornis Lipót bajai lakos végrehajtató javára, Bohner Mátyás és t. szent-iványi lakos ellen 200 és 50 frt tőke, ennek kamatai és az összes perköltségkövetelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 636 frtra becsült 7 db, ló. 1 kocs, 9 db. sertés, gabona nemű és 10 szarvas marhából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladának.

Mely árverésnek a 8132/1883. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis Szent-Istványi község házában leendő eszközzésére 1883-ik évi december hó 22-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Baján, 1883. évi december 12.

Horanszky László,
kir. bir. végrehajtó.

6385. sz.
tév. 1883.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A bajai kir. jbiróság mint tlkvi hatóság részéről Bertits Iván mohácsi lakos végrehajtató kérelme folytán Figuresits Ignác bajai lakos végrehajtást szenvedő ellen a végrehajtási árverés 75 frt tőke ennek 1869. évi június hó 4-től járó 6% kamatai és összesen 35 frt 86 kr eddigi valamint 11 frt 20 kr jelenlegi és a még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881. évi 144. és 146. §§-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő a bajai 533. szu tjkvbén foglalt Figuresits József nevéen 3/6, Figuresits Ignác nevéen 1/6, Figuresits Gergely nevéen 1/6 és Figuresits Józsa nevéen szintén 1/6 részben álló A. I. 533. hr. 535. ö. i. szu 720 frtra becsült egész ház s hozzá tartozó 122 □ öl beltelekre és A † 2897. hr szú 140 frtra becsült 776 □ öl egész szőlőre tekintettel az 1881. LX. t. cz. 156. §-ának C pontjára ezennel elrendeltetik és annak a keb. tlkvi iroda helyiségében leendő megtartására határidőül 1884. évi február hó 21. napjának délutáni 3 órája kitzüzetik, mely alkalommal a jelzett ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Az ingatlan a fent kitett árban fog kikiáltatni. Árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy óvadék képes papírban a kiküldött kezéhez leteuni.

A kir. járásbiróság miut tlkvi hatóság.

Baján, 1883-ik november 4.

Rác József,
kir. jbiró.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A bajai kir. járásbiróság mint tkkvi hatóság részéről Kigerl János bajai lakos végrehajtató kérelme folytán Uramovits István és Uramovits József bajai lakosok végrehajtást szenvedettek ellen a végrehajtási árverés 75 frt tőke, ennek 1882. évi október 1-ső napjától járó 8% kamatai és összesen 28 frt 65 kr. eddigi, valamint 10 frt 30 kr jelenlegi és a még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144 és 146 §§-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén levő a bajai 352. sz. tjkvben foglalt Uramovics István és neje Orlovacz Mária közös nevében álló A I. 364. hr. 359 ö. i. sz. 240 frtra becsült egész ház s hozzá tartozó 175 ööl beltelekre, ugy A † 2837. hr. 1262 ööl nagyságú szőlőből Uramovits István megillető 105 frtra becsült birtokjuttalékra. 3115. hr. sz. 1053 ööl nagyságú szőlőből 169 frtra becsült utóbbit illető jutalékra és 3195 hr. sz. 1 hold 152 ööl nagyságú szőlőből szintén utóbbit megillető 251 frtra becsült birtokjuttalékra, végre a bajai 607. számú tjkvben foglalt felerészben Veszei György másik fele részben Uramovits József és neje Gilyán Katatin nevében álló A I. 630. hr. 588. ö. i. sz. ház és 106 ööl beltelekre, Uramovits Józsefet megillető 300 frtra becsült birtokjuttalékra és A † 3263. hr. 1433 ööl nagyságú kenderesi szőlőből szintén utóbbit megillető 195 frtra becsült birtokjuttalékra ezennel elrendeltetik és annak keb. tkkvi. iroda helyiségében leendő megtartására határidőül **1884. évi február hó 19-ik napjának d. u. 3 órája** kitűzetik, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az ingatlan a fent kitért árban fog kikiáltatni. Árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 10% százalékát készpénzben vagy óvadék képes papírban a kiküldött kezébe letenni.

A kir. járásbiróság mint tkkvi hatóság.
Baján, 1883. évi november hó 18.

Rácz József,
kir. járásbíró.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY,

A bajai kir. járásbiróság mint tkkvi hatóság részéről Csiesicher Terézia végrehajtató kérelme folytán Schülecz Veronika bajai lakos végrehajtást szenvedő ellen a végrehajtási árverés 130 frt tőke ennek 1883. évi márczius 27-ik napjától járó 8% kamatai és összesen 24 frt 45 kr. eddigi, valamint 11 frt 55 kr. jelenlegi és a még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. és 146. §-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő, a bajai-istvánmegyei 204 szu tjkvben foglalt Török Ferencz és neje Schultz Verona közös nevében álló A I. 212. hr. szu 1200 frtra becsült 800 ööl egész házhelyre tekintettel az 1881. évi 60. t. cz. 156. §-ára ezennel elrendeltetik és annak a keb. tkkvi iroda helyiségében leendő megtartására határidőül **1884. évi február hó 20. napjának délutáni 3 órája** kitűzetik, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az ingatlan a fent kitért árban fog kikiáltatni. Árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezébe letenni.

A kir. járásbiróság mint tkkvi hatóság.
Baján, 1883. október 27.

Rácz József,
kir. járásbíró.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A bajai kir. járásbiróság mint tkkvi hatóság részéről Ságodi János jankováci lakos végrehajtató kérelme folytán néhai Fehér János illetve ismeretlen örököse részére kinevezett Milassin Zsigmond ügyvéd ügygondnok végrehajtást szenvedő ellen a végrehajtási árverés 245 frt 67 kr. tőke ennek 1865. évi június 4-ik napjától járó 6% kamatai és összesen 46 frt 60 kr. eddig valamint 12 frt 55 kr jelenlegi és a még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz.

144 és 146. § ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén levő Jankovác község 827. számú tjkvben foglalt Fehér János egyedüli nevében álló A. I. 1297. hr. számú 400 frtra becsült házhoz tartozó 171 ööl beltelek, 3333. hr. számú 7 frtra becsült 70 ööl pótkert és 4091 hr. számú 143 frtra becsült 1 hold 838 ööl ház utáni legelőilleték, továbbá a jankováci 2123. tjkvben foglalt Fehér János János nevében álló A. † hr. szám 1024 frtra becsült 1 hold 200 ööl szőlőre ezennel elrendeltetik és annak Jankovác község házában leendő megtartására határidőül **1884. évi február hó 20. napjának d. e. II órája** kitűzetik, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az ingatlan a fentkitért árban fog kikiáltatni. Árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 10% készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezébe letenni.

A kir. járásbiróság, mint tkv. hatóság.
Baján, 1883. október 27.

Rácz József,
kir. járásbíró.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság részéről Tausig Jakab bajai lakos végrehajtató kérelme folytán Stein Dávid katymári lakos végrehajtást szenvedő ellen, a végrehajtási árverés 118 frt 78 kr. tőke, ennek 1883. ápril hó 8-ik napjától járó 6% kamatai és összesen 24 frt 45 kr. eddigi valamint 11 frt 70 kr. jelenlegi és a még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. és 146. §-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő Katymár község 122. számú telekjegyzőkönyvében foglalt Stein Dávid egyedüli nevében álló A I. 123 hr. 100 ö. i. számú 500 frtra becsült ház és hozzátartozó 205 ööl beltelekre, ugy a katymári 1344. számú tjkv. foglalt szintén Stein Dávid egyedüli nevében álló A † 3301 hr. számú 286 frtra becsült 1200 ööl és 3313 hr. számú 138 frtra 600 ööl nagyságú szőlőkre ezennel elrendeltetik és annak Katymár község házában leendő megtartására határidőül **1884. évi február hó 13-ik napjának d. e. 10 órája** kitűzetik, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az ingatlan a fentkitért árban fog kikiáltatni. Árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 10% készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezébe letenni.

A kir. járásbiróság mint tkkvi hatóság.
Baján, 1883. október 13-án.

Rácz József,
kir. járásbíró.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A bajai kir. járásbiróság mint tkkvi hatóság részéről Eckert szül. Gyöngyösi Brigitta bajai lakos végrehajtató kérelme folytán Schmidhauer Ferencz budapesti lakos végrehajtást szenvedő ellen a végrehajtási árverés 3360 frt tőke, ennek 1863. évi január hó 5-ik napjától járó 6% kamatai, és összesen 15 frt 93 kr eddigi, valamint 13 frt 15 kr jelenlegi és a még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144 és 146 §§. értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő, a bajai 698. számú tjkvben foglalt Schmidhauer Ferencz és Gyöngyösi János közös nevében álló A I. 729 hr. 677 ö. i. számú ház és beltelekből Schmidhauer Ferenczet megillető 1200 frtra becsült birtokjuttalékra ezennel elrendeltetik és annak a kebelbeli tkvi. iroda helyiségében leendő megtartására határidőül **1884. évi február hó 15-ik napjának d. u. 3 órája** kitűzetik, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az ingatlan a fent kitért árban fog kikiáltatni. Árverezni kívánók tartoznak a kiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezébe letenni.

A kir. járásbiróság mint tkkvi hatóság.
Baján, 1883. évi november 10.

Rácz József,
kir. járásbíró.

HIRDETMÉNY.

Alulírottak van szerencsége a n. é. közönséggel ezennel tudatni, miszerint Br. Eötvös utca 695. sz. alatti saját lakházam és Sárkány Lázár gyógyszerész úr háza közt levő, eddi Schön Jakab tulajdonát jelenleg pedig tulajdonomat képező házat vagy egészben, vagy részletben 1884-dik évi Szt-György naptól fogva bérbe adni szándékozom.

Scherer Antal.

Eladó föld.

A kiscsávolyi új temető mellett, 3528. telekkönyvi sz. alatt fekvő 5 holdnyi jó minőségű szántóföld, — vetéssel együtt — szabadkézből eladó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Agárdy József.

Hirdetmény.

A halász-utcában, 416. sz. alatt fekvő

l a k h á z

szabadkézből eladó, esetleg 1884. évi ápril hó 1-től bérbe kiadó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Lerner Antal.

A MOHAI
ÁGNES
FORRÁS

házaik egyik legszénsavdusabb
SAVANYUVÍZE
kiváló szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomorok az idegrendszer háttalánál alapuló bajjában. Általában a víz mind azon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének felfokozása kívánatos.

Sorral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.
1883. évben 1 millió palack szállított el.

Fris töltesben
mindenkor ka, hato

Edeskaty L.
m. kir. udv.
ásványvíz-szállítóház Budapeston.

Ugyiszintén minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

RAKTÁR BAJÁN: Michátsch István, Klenantz és Babócs, Drescher Gy. Spitzer Ignác uraknál.